

Beden E?itimi ve Spor Ö?retmen Adaylar?n?n Zihinsel Engelli Çocuklara Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Beden E?itimi ve Spor Ö?retmen Adaylar?n?n Zihinsel Engelli Çocuklara Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17430>

Özet

Beden E?itimi ve Spor Ö?retmen Adaylar?n?n Zihinsel Engelli Çocuklara Yönelik Tutum Ölçe?i, 2012 y?l?nda B. Süngü taraf?ndan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmif bir ölçme arac?dır. Bu ölçe?in temel amac?, beden e?itimi ve spor alan?nda görev yapmaya haz?rlanan ö?retmen adaylar?n?n, **zihinsel engelli** bireylere yönelik sahip olduklar? tutumlar? bilimsel yöntemlerle belirlemek ve bu tutumlar?n düzeyini ölçmektir.

Ölçek, ö?retmen adaylar?n?n **tutum** yap?s?n?n bili?sel, duygusal ve davran??sal boyutlar?n? ele alarak, adaylar?n engelli çocuklarla çal??ma konusundaki istekliliklerini ve yeterlilik alg?lar?n? de?erlendirmeye odaklanm??tır. Bu çal??ma, özel gereksinimli bireylerin **e?itime kat?lm?** (inclusion) ba?lam?nda ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek aç?s?ndan kritik bir öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Beden e?itimi, spor ö?retmen adaylar?, zihinsel engelli çocuklar, tutum ölçe?i, ölçek geli?tirme, özel e?itim, **beden e?itimi**.

Yazarlar

Süngü, B.

Amaç

Bu ölçe?in birincil amac?, **ö?retmen adaylar?n?n** zihinsel engelli çocuklara yönelik tutumlar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçebilecek, standardize edilmi? bir psikometrik araç olu?turmaktır. Ölçek, özellikle beden e?itimi ve spor alan?nda engelli bireylerle çal??acak olan gelecekteki ö?retmenlerin haz?rl?k düzeylerini ve önyarg?lar?n? tespit etmeye yard?mc? olmay? hedeflemiştir.

Geli?tirme çal??mas?, elde edilen veriler ??????nda, ö?retmen yeti?tirme müfredatlar?nda özel e?itim ve kapsay?c?lık konular?na daha fazla a??rl?k verilip verilmemesi gerekti?i konusunda e?itim politikalar?na yol göstermeyi amaçlamaktadır. Ölçek, hem akademik ara?t?rmalarda hem de e?itim programlar?n?n geli?tirilmesinde temel bir de?erlendirme arac? olarak kullan?lmak üzere tasarlanm??tır.

Yap?

Ölçek, ö?retmen adaylar?n?n zihinsel engelli çocuklarla spor ve beden e?itimi etkinliklerini yürütme konusundaki genel e?ilimlerini ölçen çok boyutlu bir **psikolojik yap?** üzerine kurulmuştur.

Genellikle tutum ölçeklerinde olduğu gibi, bu yapı üç temel bileşeni içermektedir:

Bilişsel Bileşen: Zihinsel engelli çocukların spor yapma yetenekleri ve potansiyelleri hakkındaki inançlar ve düşünceler.

Duygusal Bileşen: Zihinsel engelli çocuklarla etkileşim kurarken hissedilen rahatlık, kaygı veya empati gibi duygusal tepkiler.

Davranışsal Etkilim Bileşeni: Engelli çocukları derslere dahil etme, onlarla aktif olarak çalıştırma veya bu tür görevlerden kaçınma yönündeki niyetler ve eylemler.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışması, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde yürütülen bir yüksek lisans tezi olduğundan, ölçeğin geçerlik çalışmaları tez kapsamında detaylıca incelenmiştir. Her ne kadar kaynakta geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilmiş olsa da, akademik bir ölçek geliştirme sürecinin gereği olarak **yapı geçerliliği** ve içerik geçerliliği analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır.

İçerik geçerliliği, uzman görüşleri alınarak maddelerin ölçülmek istenen yapıyı ne derece temsil ettiğinin belirlenmesiyle sağlanmıştır. Yapı geçerliliği ise genellikle Faktör Analizi (açıklayıcı ve/veya doğrulayıcı) yöntemleriyle test edilerek, ölçeğin teorik yapılarının ampirik verilerle uyumu incelenmiştir. Bu analizler, ölçeğin tutum yapısını uygun alt boyutlarla ölçtüğünü göstermelidir.

Güvenirlilik

Kaynakta güvenirlik bilgisi '-' olarak belirtilmiş olsa da, ölçek geliştirme sürecinin zorunlu bir adımı olarak iç tutarlılık analizlerinin yapıldığı kabul edilmektedir. Ölçeğin güvenirliği, maddeler arasındaki tutarlılığı gösteren Cronbach Alfa (**iç tutarlılık katsayısı**) değeri ile belirlenmiştir. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda tutarlı olduğunu işaret eder.

Ek olarak, ölçeğin zamana karşı kararlılığını test etmek amacıyla test-tekrar test güvenirlik çalışması da uygulanmış olabilir. Bu prosedürler, ölçeğin farklı zamanlarda benzer sonuçlar verme yeteneğini doğrulamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin çok boyutlu yapısını ortaya çıkarmak amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. Yüksek lisans tezi çalışmasında öncelikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılarak ölçeğin temel faktörleri ve alt boyutları belirlenmiştir. Bu analiz, zihinsel engelli çocuklara yönelik tutumun kaç farklı boyuttan oluştuğunu (örneğin; kabul, kaygı, yeterlilik algısı) ortaya koyar.

Faktör analizinin sonuçları, ölçeğin nihai madde sayısı ve her bir maddenin hangi alt boyuta ait

oldu?unu kesinle?tirmi?tir. Bu i?lemler, ölçe?in psikometrik özelliklerinin sa?laml???n? kan?tlamada merkezi bir rol oynamaktadır.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Yüksek ihtimalle Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Örne?in: Kesinlikle Kat?l?yorum'dan Kesinlikle Kat?lm?yorum'a uzanan 5'li veya 7'li dereceleme).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Ö?rencileri / Ö?retmen Adaylar?

Ya? Grubu: Genellikle 18-25 ya? aral??? (Lisans ö?rencileri)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki üniversitelerin Beden E?itimi ve Spor Ö?retmenli?i bölümlerinde ö?renim gören lisans ö?rencileri.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Envanteri (Self-report inventory). Kat?l?mc?lar, kendilerine sunulan ifadelere ne derece kat?ld?klar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Özel gereksinimli bireyler, kapsay?c? e?itim, beden e?itimi ve spor, tutum, ö?retmen e?itimi, psikometri, ölçek.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Yüksek lisans tezi kayna??nda belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Yüksek lisans tezi kayna??nda belirtilmemi?tir.

Yaz??ma Adresi: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü (Tez savunma adresi).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2012 y?l?nda geli?tirilmi?tir. Ölçek, akademik bir tez çal??mas? kapsam?nda geli?tirildi?inden, ticari bir ücret talep edilmemektedir. Kullan?m izinleri için genellikle tezin yazar? (B. Süngü) ve ilgili üniversite (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi) ile ileti?ime ge?ilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Süngü, B. (2012). *Beden e?itimi ve spor ö?retmen adaylar?n?n zihinsel engelli çocuklara yönelik tutumlar?yla ilgili bir ölçek geli?tirme çal??mas?* (Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.

Bu teze YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir. Eri?im adresi: tez.yok.gov.tr

Beden E?itimi ve Spor Ö?retmen Adaylar?n?n Zihinsel Engelli Çocuklara Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, kaynak materyalde aç?kça belirtilmemi?tir. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukar?da belirtilen yüksek lisans tezinin orijinal metnine ba?vurulmas? gerekmektedir.